

ระงับเหตุรำคาญตลอดมา ... ไม่ถือว่า “ละเลย”-“ล่าช้า” ต่อหน้าที่

บุคคลซึ่งได้รับความเดือดร้อนรำคาญไม่ว่าจะเกิดขึ้นในรูปแบบใดทั้งทางเสียง ทางกลิ่น ทางแสง แรงสั่นสะเทือน สิ่งมีพิษ หรือกรณีอื่นใดที่เป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต่างย่อมต้องการได้รับการแก้ไข หรือเยียวยาให้เหตุนั้นหมดสิ้นไปภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว และถือเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการระงับและป้องกันเหตุรำคาญนั้นให้หมดสิ้นไปภายในระยะเวลาอันสมควร

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในวันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เข้าดำเนินการแก้ไขเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นตามที่ได้รับเรื่องร้องเรียนแล้ว แต่เหตุรำคาญนั้นไม่ได้หมดสิ้นไปในทันที กรณีดังกล่าวจะถือว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร หรือไม่ ?

ข้อเท็จจริงในคดีนี้คือ นายกเมืองพัทยา (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1) ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้เข้าดำเนินการตรวจสอบอาคารที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนว่า ผู้ประกอบการได้ประกอบกิจการผลิตฟีนปปลอมซึ่งส่งผลให้เกิดเสียงดังจากเครื่องเจียร ฟันละออง และกลิ่นเหม็นของสารเคมีในกระบวนการผลิต และผลจากการตรวจสอบพบว่า การประกอบกิจการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น และสั่งให้ผู้ประกอบการปรับปรุงสถานประกอบการให้มิดชิดเพื่อควบคุมป้องกันเสียง สั่งห้ามใช้เครื่องเจียร และสั่งให้ชำระค่าปรับจากการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งในการระงับเหตุรำคาญ นอกจากนี้ เมื่อพบว่าสถานประกอบการดังกล่าวมีการต่อเติมและใช้อาคารเพื่อการอุตสาหกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาตก็ได้มีคำสั่งระงับการใช้อาคาร ห้ามบุคคลใดใช้อาคาร และให้รื้อถอนอาคารส่วนที่ต่อเติมออกทั้งหมด

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการระงับเหตุรำคาญนานเกินความจำเป็น และส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนตลอดมา และแม้ผู้ประกอบการจะได้ย้ายออกจากสถานประกอบการแล้ว แต่ก็ไม่แน่ใจว่าจะเข้ามาประกอบกิจการอีกเมื่อใด

จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ดำเนินการระงับเหตุรำคาญให้แก่ผู้ฟ้องคดี

หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ดำเนินการเพื่อระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นมาโดยตลอด แต่ใช้ระยะเวลานานกว่าเหตุรำคาญจะระงับลงได้ กรณีจะถือว่าละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้า หรือไม่ ?

มาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดว่า ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควร และในกรณีที่เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพหรือความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นจนกว่าจะได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ประกอบการได้ทำให้เกิดเสียงดังจากเครื่องเจียร ฟันละออง และกลิ่นเหม็นของสารเคมีที่ใช้ในกิจการผลิตฟีนปปลอม ถือเป็นเหตุรำคาญตามมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้รับเรื่องร้องเรียนก็ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้น และเมื่อมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งก็ได้มีการเรียกให้ผู้ประกอบการชำระเงินค่าปรับ ประกอบกับได้มีการประสานไปยังเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบและดำเนินการตามกฎหมาย นอกจากนี้ ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยังได้ออกประกาศแจ้งการเข้ารื้อถอนอาคารสถานประกอบการพิพาทในส่วนที่ต่อเติม

ดัดแปลงอาคาร โดยไม่ได้รับอนุญาต การดำเนินการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงเป็นการใช้อำนาจระงับเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แล้ว

ดังนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่เพื่อระงับเหตุรำคาญมาโดยตลอด และต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ยืนยันว่าไม่พบการดำเนินการผลิตพินปloomอีกแต่อย่างใด ซึ่งแม้ว่าการดำเนินการดังกล่าวจะใช้ระยะเวลานาน แต่ก็เนื่องมาจากการประกอบกรณีพิพาทคดีนี้ไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กรณีจึงยังถือไม่ได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อส. 1/2558)

คดีนี้เป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า การจะพิจารณาว่าผู้ใดละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าในการระงับเหตุรำคาญจะต้องพิจารณาว่ากฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการในเรื่องนั้นไว้ แต่ไม่มีการดำเนินการหรือยังดำเนินการระงับเหตุรำคาญไม่หมดสิ้น แต่หากกฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องใดไว้ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวโดยตลอดแล้ว แม้ว่าการดำเนินการนั้นจะไม่สามารถระงับเหตุรำคาญได้หมดสิ้นไปในทันทีหรือในเวลาอันรวดเร็ว และเหตุรำคาญนั้นได้ถูกระงับหรือหมดสิ้นไปในระยะเวลาต่อมา กรณีดังกล่าวย่อมถือไม่ได้ว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรแต่อย่างใด ครับ !

นายปกครอง